

СТАН СПОРТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Роман Хім'як, Андрій Тур

*Управління молоді та спорту
Львівської обласної державної адміністрації*

Анотація. У статті подано статистичну інформацію щодо стану спортивної діяльності на Львівщині. До показників розвитку фізичної культури і спорту відносимо: кількість дитячо-юнацьких шкіл, кількість олімпійських і неолімпійських видів спорту, які культивуються; проведених спортивно-масових заходів та навчально-тренувальних зборів, кількість спортсменів національних збірних команд України з олімпійських та неолімпійських видів, результати її виступів на змаганнях тощо.

Ключові слова: спортивна діяльність, показники, спортивні заходи.

Abstract. The article provides statistical information on the state of sports activities in the Lviv region. The indicators of the development of physical culture and sports include: the number of children's and youth schools, the number of Olympic and non-Olympic sports that are cultivated; mass sports events and educational and training meetings, the number of athletes of the national teams of Ukraine in Olympic and non-Olympic sports, the results of its performances at competitions, etc.

Key words: sports activity, indicators, sports events.

Постановка проблеми. Значення і роль спорту поступово зростає, збільшується й перелік напрямів діяльності у сфері спорту. Залучення до сфери спорту поступово стає невід'ємним елементом життя пересічного громадянина: або через особисту участь у відповідних видах спорту, або через перегляд спортивних змагань [1].

Мета – дослідити наявний стан спортивної діяльності у Львівській області.

Результати дослідження. Згідно із законом України «Про фізичну культуру і спорт» спортивна діяльність заходи, що здійснюють суб'єкти сфери фізичної культури і спорту для розвитку спорту [2]. Спортивні заходи – спортивні змагання, що проводяться для порівняння досягнень спортсменів та визначення переможців.

Саме такі заходи є одним із показників стану розвитку фізичної культури і спорту в Україні, області тощо.

В області функціонують 66 дитячо-юнацьких спортивних шкіл, зокрема 6 вищої, 20 першої, 18 другої категорії, 22 без категорії. Загалом у ДЮСШ займаються понад 25,4 тис. дітей (близько 10% загальної чисельності населення Львівщини у віковому сегменті 6–18 років (*середній по Україні 7,2%*)) [3].

В області культивуються 43 олімпійських, 64 неолімпійські види спорту та 21 вид спорту серед осіб з інвалідністю.

Зазначимо, що на Львівщині створили інтерактивну мапу, на якій можна вибрати різноманітні секції, місця для заняття спортом та отримати всю потрібну інформацію.

Укладено 76 договорів про співпрацю між обласними осередками всеукраїнських федерацій з видів спорту та управлінням молоді та спорту облдержадміністрації (32 з олімпійських, 44 з неолімпійських видів спорту) [3]. Впродовж 2021 року в області відбулося 263 спортивно-масові заходи (в т.ч. 148 обласних, 89 всеукраїнських, 29 міжнародних) та понад 400 навчально-тренувальних зборів (зокрема 40 навчально-тренувальних зборів обласних та національних збірних команд спортсменів з інвалідністю). Серед наймасштабніших: 24 спортивно – іміджеві заходи та близько 7 тис. учасників (14 з олімпійських та 10 – з неолімпійських видів спорту) – змагання, які введені до календарних планів національних та міжнародних федерацій і виконують функцію «спортивної візитівки Львівщини» (серед них: турнір зі стрільби з лука «Олімпійські надії», серія веломарафонів «Львівська сотка», «Grand Fondo», «Lviv Open Cup», змагання з веслування на байдарках і каное «Стрімкі човни», турнір-меморіал з боротьби вільної пам'яті ЗТУ О. Сазонова, рейтингові змагання зі спортивних танців, змагання з пожежно-прикладного спорту пам'яті пожежних – героїв Чорнобиля, міжнародний турнір з боксу на призи А. Котельника, міжнародний турнір з кікбоксингу «Кубок Галичини», міжнародний турнір з художньої гімнастики «Багіра-2021» тощо). До прикладу, перегляд наживо трансляції веломарафону «Львівська сотка Осінь 2021», отримав рекордні показники – понад 112 000. Усі заходи проводяться за принципом державно-приватного партнерства, зокрема меценатами виступили: «Onur Group Ukraine», ТМ «ЛІМО», ринок «Шувар», автобусна компанія «East West Eurolines», ТМ «Родина ковбаска», прокат велосипедів «NextBike», ТМ «LA П'ЄЦ доставка піци на дровах», ТМ «Galicia» та інші [3].

У 2021 році на території Львівської області проведено 368 заходів, передбачених Календарним планом Міністерства молоді та спорту України, зокрема 89 всеукраїнських, 29 міжнародних змагань та понад 250 навчально-тренувальних зборів національних збірних команд

України (156 заходів з олімпійських видів спорту, 143 з неолімпійських видів спорту, 69 серед людей з інвалідністю та ветеранів) з понад 50 видів спорту (стрільба кульова, велосипедний спорту, стрільби з лука, вільна боротьби, карате, бокс, дзюдо, стрибки на батуті, стрільба стендова, тхеквондо, фехтування, веслування на байдарках та каное, легка атлетика, плавання, стрибки у воду, сучасне п'ятиборство, триатлон, бадмінтон, водне поло, регбі, футбол, гандбол, волейбол, хокей, біатлон, санний спорт, лижні гонки, гірськолижний спорт, шахи, гирьовий спорт, футзал, флорбол, американський футбол, танцювальний спорт, спортивна акробатика, кікбоксинг, ММА, тайський бокс, автомобільний спорт, кіокушинкай карате, самбо, українська боротьба на поясах та інші) що дало можливість залучити понад 56 млн грн з державного бюджету.

У 2021 році до складів національних збірних команд України з олімпійських та неолімпійських видів спорту входило 746 спортсменів Львівщини (з них 240 – учні ДЮСШ), що становить близько 9,8% від загальної кількості спортсменів – членів збірних команд України [3].

У вищих дивізіонах національних чемпіонатів (*суперліга, вища ліга*) Львівщину успішно представляють 16 команд з ігрових видів спорту: футзальна команда «Енергія», ватерпольна команда «Динамо», жіночий гандбольний клуб «Галичанка», волейбольний клуб «Барком-Кажани», регбійний клуб «Сокіл», чоловічий гандбольний клуб «КДЮСШ ім. Ю. Кутенка-ЛДУФК», чоловіча баскетбольна команда «Львівська політехніка», жіноча гандбольна команда «Львівська Політехніка – ЛФКС», жіноча баскетбольна команда «Львів», команда «LVIV TIGERS» з регбі, жіноча збірна команда Львівської області з тенісу настільного, футбольні клуби «Львів», «Рух», «Карпати», хокейний клуб «Галицькі леви», команда американського футболу «Леви» [3].

Упродовж 2021 року спортсмени області вибороли 124 нагороди на офіційних міжнародних змаганнях з олімпійських та неолімпійських видів (у 2020 році – 56):

- 41 золоті (13 в олімпійських та 28 в неолімпійських видах спорту);
- 36 срібні (12 в олімпійських та 24 в неолімпійських видах спорту);
- 47 бронзові (25 в олімпійських та 22 неолімпійських видах спорту);

На Всеукраїнських змаганнях спортсмени області вибороли 1016 медалей різного гатунку (у 2020 році – 1079) з олімпійських та неолімпійських видів спорту

15 учнів загальноосвітніх навчальних закладів області взяли участь у Всесвітніх учнівських спортивних іграх (11–19 вересня 2021 р., Белград, Сербія) де у 5-ти видах спорту (легка атлетика, бадмінтон, карате, дзюдо, боротьба вільна) здобули 13 медалей різного гатунку [3].

На Іграх XXXII Олімпіади – 2020 (23 липня – 8 серпня 2021 р., Токіо, Японія) Львівську область представляли 8 атлетів, у шести видах спорту та вибороли три медалі. Зокрема Олена Старікова стала срібною призеркою в індивідуальному спринті з велосипедного спорту на треку, Станіслав Горуна – бронзовим призером з карате у ваговій категорії до 75 кг, Алла Черкасова – бронзовою призеркою з боротьби вільної у ваговій категорії до 68 кг.

Варто відзначити і успішний виступ решти олімпійців, п'ятеро з яких увійшли у ТОП-10, зокрема: Павло Коростильов посів 4 місце у стрільбі з пневматичного пістолета, Оксана Лівач – 5 місце з боротьби вільної у ваговій категорії до 50 кг; Тетяна Кіт – 8 місце з боротьби вільної у ваговій категорії до 57 кг, Христина Погранична виборола 9 місце у змаганні з художньої гімнастики. Вероніка Марченко посіла 17 місце у стрільбі з лука.

За кількістю здобутих олімпійських медалей, Львівщина друга з поміж 24 областей національного рейтингу і цей показник є рекордним за часи Незалежності (з 19 нагород українських спортсменів атлети Львівщини вибороли 3 нагороди, тобто 15,8%) [3].

Вісім спортсменів Львівської області брали участь у XVI літніх Паралімпійських іграх-2020 (24 серпня – 5 вересня 2021 р., Токіо, Японія).

На Іграх Паралімпіади збірна команда України здобула 98 медалей (24 золотих, 47 срібних, 27 бронзових) та посіла шосте місце серед 86 країн.

За підсумками виступів параатлети Львівської області вибороли 3 медалі. Зокрема, Наталія Морквич стала срібною призеркою у фехтуванні на візках, Віктор Дідух – срібним призером з настільного тенісу, Павлик Роман – бронзовим призером стрибках у довжину.

На участь у XXIV зимових Олімпійських іграх 2022 (4–20 лютого 2022 р., Пекін, Китай) спортсмени Львівщини здобули 4 ліцензії. Усі вони – члени збірної України з санного спорту: Антон Дукач та Олена Стецків в одномісних санках та двомісний екіпаж Андрій Лисецький/Гор Стахів. У резерві нашої команди санкарів – Олена Смага. Головний тренер національної команди санкарів – львів'янин Тарас Гарцула.

На XXIV зимових Олімпійських іграх в Пекіні Львівщина матиме одне з найбільших представництв серед областей України. Найчисельніше у складі нашої збірної представлена Сумщина (8 спортсменів) і м. Київ (7). Львівщина, Тернопільщина, Закарпаття і Харківщина мають по 4 представники. Загалом же у складі збірної України, яка виступить на зимових Олімпійських іграх-2022, будуть спортсмени з 13 областей України та Києва [3].

2 ліцензії на участь у XXIV зимових Параолімпійських іграх 2022 (4–13 березня 2022 р., Пекін, Китай) вибороли вихованці Обласного центру «Інваспорт» Павло Баль та Васил Кравчук, які змагатимуться відразу у двох дисциплінах: лижні перегони, біатлон.

11 спортсменів Львівщини (4 спортивна акробатика, 2 танцювальний спорт, 3 карате, 1 кікбоксинг WAKO) уже здобули ліцензії на участь у XI Всесвітніх іграх з неолімпійських видів спорту 2022 (7–17 липня 2022 р., Бірмінгем, США).

Впродовж поточного року спортивне звання отримали 133 спортсмени області (у 2020–80): 4 – заслужений майстер спорту України (2020 р. – 1), 25 – майстер спорту України міжнародного класу (2020 р. – 7), 104 – майстер спорту України (2020 р. – 72), 757 спортсменів стали кандидатами у майстри спорту України. Почесне звання «Заслужений тренер України» отримали 8 тренерів (4 з олімпійських та 4 з неолімпійських видів спорту) (у 2020 р. – 2) та 4 особи стали Заслуженими працівниками фізичної культури і спорту України (у 2020 р. – 8).

Для стимулювання розвитку спорту вищих досягнень, морального і матеріального заохочення спортсменів, упродовж року було проведено 16 особистих зустрічей Голови Львівської облдержадміністрації з провідним спортсменом Львівщини – переможцем та призером міжнародних змагань. Відповідно до розпорядження голови облдержадміністрації від 18 квітня 2017 року № 299/0/5–17 «Про призначення та виплату грошових винагород спортсменам Львівської області з олімпійських видів спорту» кошти отримали 314 спортсменів та 241 тренер на загальну суму 3,924 млн грн.

Здійснено придбання спортивного обладнання та інвентарю для провідних спортсменів збірних команд Львівської області на загальну суму 457,361 тис. грн.

Висновки:

1. Прослідковується позитивна динаміка щодо розвитку спорту на Львівщині. Функціонують спортивні школи різної категорії, 746 спортсменів (9,8% від загальної кількості спортсменів) Львівщини є у складі національних збірних команд України з олімпійських та неолімпійських видів спорту, 16 команд з ігрових видів спорту виступає у вищих дивізіонах національних чемпіонатів (*супер-ліга*, *вища ліга*), спортсмени області вибороли 124 нагороди на офіційних міжнародних змаганнях з олімпійських та неолімпійських видів тощо.

2. Проведено 263 спортивно-масові заходи (серед них 148 обласних, 89 всеукраїнських, 29 міжнародних) та понад 400 навчально-тренувальних зборів.

Список використаних джерел

1. Дубинська З.П. Особливості регулювання правовідносин у сфері спорту в Україні: теоретико-правовий підхід : дис. д-ра філос. : [спец.] 081 «Право» / Дубинська З.П. – Львів : ЛДУВС, 2021. – 220 с.
2. Про фізичну культуру і спорт : Закон України [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?reg=3808-12>
3. Управління молоді та спорту Львівської державної адміністрації : річний звіт 2021 [Електронний ресурс]. – URL: <https://sport.loda.gov.ua>